

Informacja Głównego Urzędu Statystycznego nt. rewizji stopy bezrobocia rejestrowanego, przeprowadzonej w 2022 r.

Zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią, Główny Urząd Statystyczny dokonał rewizji miesięcznej stopy bezrobocia rejestrowanego dla Polski ogółem, województw i powiatów, za okres od grudnia 2021 r. do sierpnia 2022 r. Dane dostępne są na stronie internetowej GUS: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/bezrobocie-rejestrowane>.

Dodatkowo, wychodząc naprzeciw potrzebom analitycznym i umożliwiając porównania danych w dłuższej retrospekcji, stopa bezrobocia rejestrowanego przeliczona została dla Polski ogółem i województw dla poszczególnych miesięcy od grudnia 2020 r. do listopada 2021 r. Omawiane wskaźniki stanowią załącznik .xls do niniejszej notatki i dodatkowo dostępne są pod ww. adresem.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, publikowana dotychczas przez GUS, nie podlegała rewizji.

Dane dotyczące stopy bezrobocia rejestrowanego według stanu na koniec września 2022 r. bazują już na wynikach spisu PSR 2020.

* * *

Zgodnie z przyjętą metodologią, stopa bezrobocia oznacza udział liczby osób bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo, wyrażony w procentach, przy czym do ludności aktywnej zawodowo zalicza się zarówno osoby pracujące, jak i bezrobotne. Nie uwzględnia się tu osób biernych zawodowo, tzn. osób będących poza rynkiem pracy.

Do obliczenia stopy bezrobocia rejestrowanego Główny Urząd Statystyczny wykorzystuje dane o liczbie osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne (według stanu w końcu poprzedniego miesiąca) oraz dane o liczbie osób pracujących w gospodarce narodowej (na podstawie wyników badań GUS, dostępnych w danym okresie).

Na potrzeby publikowania stopy bezrobocia rejestrowanego z częstotliwością miesięczną do poziomu powiatów według stanu na koniec poprzedniego miesiąca niezbędne jest dokonywanie szacunków liczby pracujących, z uwagi na ograniczenia płynące z dostępności źródeł danych o tej populacji (źródłem jest kwartalna i miesięczna sprawozdawczość statystyczna przedsiębiorstw, kwartalna sprawozdawczość jednostek sfery budżetowej oraz spisy rolne). Raz w roku, we wrześniu, dostępne są ostateczne dane o pracujących poza rolnictwem indywidualnym w roku poprzednim, a co 10 lat - dane o pracujących w rolnictwie, dla których źródłem jest Powszechny Spis Rolny (PSR). Obecnie spis rolny to jedyne źródło danych o pracujących w rolnictwie w ujęciu według powiatów (inne prowadzone przez GUS badania w tym zakresie mają charakter reprezentacyjny, a wielkość próby nie pozwala na prezentowanie wyników dla powiatów).

W związku z powyższym publikowane na bieżąco co miesiąc dane o stopie bezrobocia rejestrowanego według powiatów mają charakter wstępny. Każdego roku we wrześniu i w październiku dokonywana jest rewizja stopy bezrobocia rejestrowanego za poprzednie miesiące, przy czym:

- co roku obejmuje zweryfikowane dane o pracujących poza rolnictwem indywidualnym,
- co 10 lat dodatkowo aktualizacji podlegają dane o pracujących w rolnictwie indywidualnym,
- dane o liczbie bezrobotnych pozostają bez zmian.

W końcu września publikowane są dane według stanu na koniec czerwca - w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” (jest to zobowiązanie ustawowe dla GUS - art. 82 ustawy z dnia 20.IV.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - Dz. U. z 2022 r. poz. 690 z późn. zm.) oraz w Obwieszczeniu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. W październiku publikowana jest rewizja stopy bezrobocia uwzględniająca dłuższy szereg czasowy. Co roku rewizja obejmuje poszczególne miesiące od stycznia do sierpnia roku bieżącego oraz grudzień roku poprzedniego, natomiast w sytuacji dostępności danych o pracujących w rolnictwie, o ile różnice w danych są znaczące, to dodatkowo przeliczane są także dane dla dłuższego okresu.

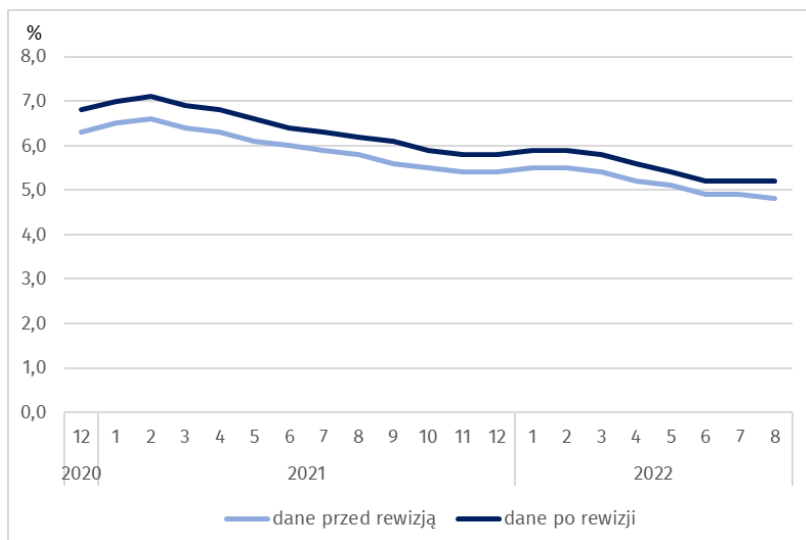
W chwili obecnej GUS dysponuje ostatecznymi danymi o pracujących w rolnictwie indywidualnym z Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (PSR 2020). W związku z tym **rewizja stopy bezrobocia rejestrowanego przeprowadzona w 2022 r. uwzględnia aktualizację danych dotyczących:**

- **pracujących poza rolnictwem indywidualnym (jak co roku)** oraz
- **pracujących w rolnictwie indywidualnym (wyniki PSR 2020; dane w osobach fizycznych, dotyczące obserwacji w okresie tygodnia, tzw. „aktywności bieżącej”¹).**

¹ Por.: [Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rolnictwo. Leśnictwo / PSR 2020 / Powszechny Spis Rolny 2020. Charakterystyka gospodarstw rolnych w 2020 r.](#) – Uwagi metodologiczne, str. 140

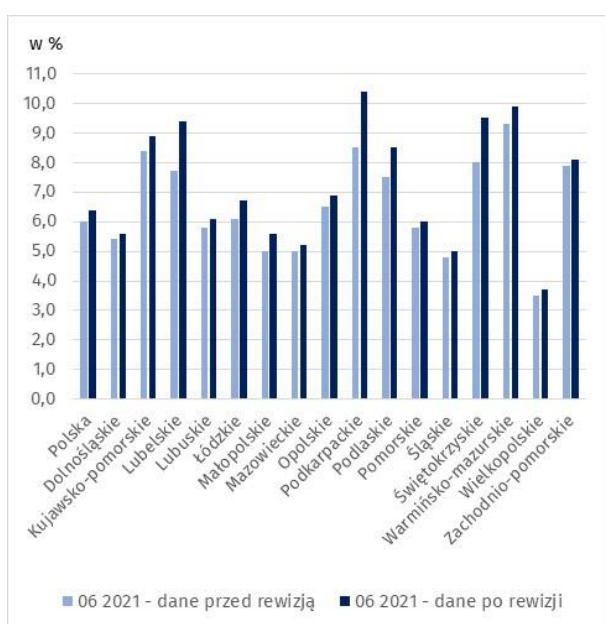
Stopa bezrobocia rejestrowanego po rewizji jest wyższa dla Polski ogółem o 0,3 - 0,5 p.proc. (w zależności od miesiąca) względem wcześniej opublikowanych danych. W grudniu 2020 r. stopa bezrobocia dla kraju ogółem wyniosła 6,8% (wzrost o 0,5 p.proc. w stosunku do wartości przed korektą), w czerwcu 2021 r. – 6,4%, w grudniu 2021 r. – 5,8% (odpowiednio wzrost o 0,4 p.proc.), w czerwcu 2022 r. – 5,2% (wzrost o 0,3 p.proc.).

Wykres 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego dla Polski

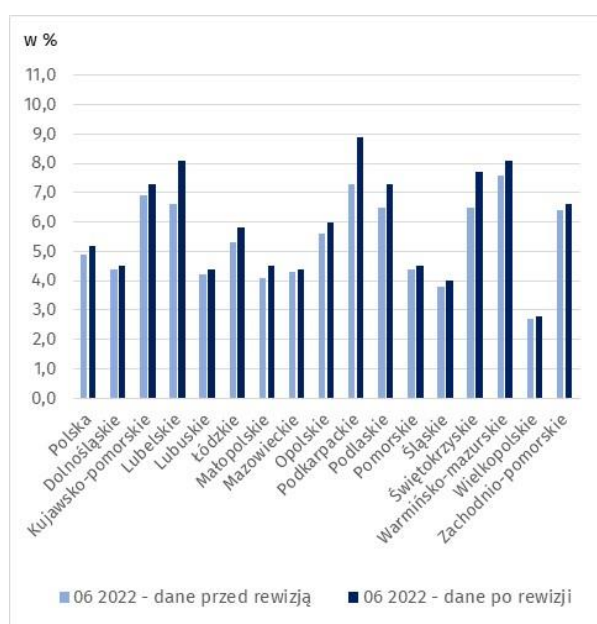

Zwiększenie stopy bezrobocia w związku z rewizją danych dotyczy każdego z województw, jednak w zróżnicowanej skali. Największe zmiany odnotowano w przypadku województw: podkarpackiego, lubelskiego i świętokrzyskiego. Przykładowo, stopa bezrobocia wyznaczona dla czerwca 2022 r. w województwie podkarpackim zwiększyła się po rewizji o 1,6 p.proc. i wyniosła 8,9% (wartość dla województwa ogółem), w województwie lubelskim wzrosła o 1,5 p.proc. (do 8,1%), a świętokrzyskim – o 1,2 p.proc. (do 7,7%). W pozostałych województwach rewizja wartości stopy bezrobocia była poniżej 1 p.proc. Najmniejsze zmiany zanotowano w województwie dolnośląskim, mazowieckim, pomorskim i wielkopolskim, w których różnica w stopie bezrobocia przed i po rewizji wyniosła 0,1 p.proc.

Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w czerwcu 2021 r.

Wykres 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego w czerwcu 2022 r.

Przed rewizją stopy bezrobocia rejestrowanego, województwem o największym natężeniu bezrobocia było warmińsko-mazurskie, w następnej kolejności: podkarpackie, kujawsko-pomorskie, świętokrzyskie i lubelskie. Natomiast w wyniku aktualizacji danych o pracujących na pierwsze miejsce przesunęło się województwo podkarpackie, a w dalszej kolejności są: warmińsko-mazurskie, lubelskie i świętokrzyskie. Najniższe natężenie bezrobocia - zarówno przed, jak i po rewizji - zanotowano w województwie wielkopolskim.

W ramach każdego z województw, w ujęciu według powiatów, zanotowano głębsze zmiany w wysokości stopy bezrobocia (przed i po rewizji), niż „uśredniona” wartość dla województwa ogółem. Największe różnice odnotowano w powiatach województw: podkarpackiego, lubelskiego i świętokrzyskiego.

* * *

Na zmiany wartości stopy bezrobocia w wyniku rewizji zasadniczy wpływ miała aktualizacja danych o pracujących w rolnictwie.

Źródłem najnowszych danych o pracujących w rolnictwie w ujęciu według powiatów jest przeprowadzony w 2020 r. Powszechny Spis Rolny. Z uwagi na przemiany, jakie miały miejsce w rolnictwie i w całej gospodarce w okresie międzyspisywym, wyniki PSR 2020 wykazały istotne zmiany w stosunku do uzyskanych dekadę wcześniej.

Na zmniejszenie liczby pracujących w rolnictwie indywidualnym, będących składową ogółu pracujących w gospodarce narodowej, a tym samym uwzględnianych w wyliczeniach stopy bezrobocia rejestrowanego, miało wpływ kilka czynników, m.in.:

- **zmiana definicji gospodarstwa rolnego po 2010 r.**, związana ze zmianami w metodologii badań rolniczych, mającymi na celu dostosowanie ich do standardów unijnych oraz uwzględnienie przemian dokonujących się w polskim rolnictwie. W ramach spisu rolnego PSR 2020 badanie pracujących w rolnictwie indywidualnym odbyło się na innej (mniejszej) zbiorowości gospodarstw indywidualnych niż w PSR 2010. W PSR 2020 do gospodarstw rolnych nie były zaliczane jednostki o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych niespełniające odpowiednich progów dla prowadzenia działalności rolniczej².
- **zmniejszenie liczby gospodarstw indywidualnych pomiędzy 2010 a 2020 r.** - przy uwzględnieniu dla obu okresów tej samej, „nowej” definicji gospodarstwa rolnego (o 195,0 tys.), przy czym, jeżeli chodzi o dynamikę tych zmian, to największą zanotowano w woj. śląskim (o 23,6%), podkarpackim (o 19,2%), małopolskim (o 17,7%) i świętokrzyskim (o 17,5%);
- **postępujący proces specjalizacji gospodarstw** prowadzących chów/hodowlę zwierząt oraz koncentracja pogłowa w gospodarstwach zajmujących się ich chowem, **kontynuacja procesu mechanizacji gospodarstw** rolnych, skierowanego na racjonalne wykorzystanie sprzętu, co łącznie powoduje zmniejszenie zapotrzebowania na rodzinną siłę roboczą w gospodarstwach rolnych³;
- **zmiany demograficzne** związane ze starzeniem się ludności, także użytkowników gospodarstw rolnych; przechodzenie na emerytury i przekazywanie gospodarstw (skutkujące także komasacją gruntów i mniejszą liczbą gospodarstw rolnych);
- **rozwój gospodarczy Polski**, w tym związany z wychodzeniem ze światowego kryzysu ekonomicznego po 2008 r., co umożliwiło zatrudnianie się w innych niż rolnictwo sektorach gospodarki lub podejmowanie własnej działalności gospodarczej.

² Szczegółowe informacje dotyczące definicji gospodarstwa rolnego, które obowiązywały w spisach rolnych 2010 i 2020, można znaleźć na poniższych stronach internetowych:

- [Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rolnictwo. Leśnictwo / Rolnictwo / Charakterystyka gospodarstw rolnych w 2010 r.](#)- definicja gospodarstwa rolnego obowiązująca w PSR 2010 – str. 20
- [Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rolnictwo. Leśnictwo / PSR 2020 / Powszechny Spis Rolny 2020. Charakterystyka gospodarstw rolnych w 2020 r.](#) - informacja dot. zmiany definicji gospodarstwa rolnego w PSR 2020 w porównaniu z definicją gospodarstwa rolnego w PSR 2010 oraz definicja gospodarstwa rolnego obowiązująca w PSR 2020 – str. 131

³ por. [Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rolnictwo. Leśnictwo / PSR 2020 / Powszechny Spis Rolny 2020. Raport z wyników](#) oraz <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rolnictwo-lesnictwo/psr-2020/pracujacy-i-naklady-pracy-w-gospodarstwach-rolnych-w-okresie-12-miesiecy-wyniki-wstepne-psr-2020,5,1.html>

Według Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2020 r. populacja pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniosła 1030,2 tys., natomiast według spisu rolnego przeprowadzonego w 2010 r. populacja ta liczyła 2262,6 tys.

Co istotne, zmniejszenie liczby pracujących w rolnictwie indywidualnym jest widoczne także przy porównaniu wyników obu spisów przy zastosowaniu tej samej definicji gospodarstwa jak w 2020 r. (1030,2 tys. według PSR 2020, wobec 1978,6 tys. według PSR 2010, czyli mniej pracujących o 948,4 tys. osób). Spadek liczby pracujących dotyczył wszystkich województw, przy czym dynamika zmian była największa w: podkarpackim (o 56,7%), śląskim (o 53,4%), małopolskim (o 52,4%) i dolnośląskim (o 51,4%)⁴.

Wyniki PSR 2020 pozwoliły na urealnienie liczby pracujących w gospodarce narodowej (zwłaszcza w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie), stanowiąc istotną podstawę do dalszych badań sytuacji na rynku pracy. Warto zaznaczyć, że zanotowane na podstawie spisów z 2010 i 2020 r. zmiany w rolnictwie indywidualnym są zgodne z obserwacjami dokonywanymi w reprezentacyjnym badaniu aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w którym to pomiędzy analogicznymi okresami również zanotowano zmniejszanie się liczby pracujących w rolnictwie indywidualnym.

Załącznik:

Stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 2020 - 2022 dla Polski i województw - wariant przed i po rewizji.

⁴ Informacje dot. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (dane z PSR 2010 według starej i nowej definicji oraz z PSR 2020), które wykorzystane są do wyliczenia stopy bezrobocia rejestrowanego na poziomie powiatów publikowane są na stronie GUS w Banku Danych Lokalnych: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/podgrup/temat>

Dane z PSR 2020 – ścieżka dostępu: kategoria: Powszechne spisy rolne/grupa: PSR 2020-według siedziby użytkownika/podgrupa: Pracujący w gospodarstwach indywidualnych w badanym tygodniu według płci i łączenia pracy w gospodarstwie rolnym z inną pracą

Dane z PSR 2010 (według starej definicji gospodarstwa rolnego) – ścieżka dostępu: kategoria: Powszechne spisy rolne/grupa: PSR2010 według siedziby użytkownika/podgrupa: Pracujący w gospodarstwach indywidualnych w badanym tygodniu (aktywność bieżąca)

Dane z PSR 2010 (według nowej definicji gospodarstwa rolnego) – ścieżka dostępu: kategoria: Powszechne spisy rolne/grupa: PSR2010 według siedziby użytkownika/podgrupa: Pracujący w gospodarstwach indywidualnych w badanym tygodniu (aktywność bieżąca) według nowej definicji gospodarstwa rolnego

Opracowanie merytoryczne:
Departament Rynku Pracy
Dyrektor Agnieszka Zgierska
Tel: 22 608 30 15

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami
Tel.: 22 608 38 04
e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)